

NYHETER OM EU

NYHETSRESEN FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ APRIL 2006

Kommissionens förslag till tjänstedirektiv värnar inte kollektivavtalen

EU-kommissionen lade i början av april fram ett omarbetat förslag till tjänstedirektiv. Det nya förslaget överensstämmer huvudsakligen med den kompromiss som EU-parlamentet i mitten av februari ställde sig bakom. Därmed skiljer det sig också markant från kommissionens ursprungliga och hårt kritiserade förslag som väckte hårt motstånd runt om i EU.

I Sverige har det mest handlat om oro för att den svenska modellen med kollektivavtal skulle hotas, att offentliga monopol som Apoteket, Systembolaget och Bilprovningen skulle få rivas upp och att marknadskrafterna skulle släppas lösa i skola, vård och omsorg.

Men i det nya förslaget håller kommissionen sig tätt intill EU-parlamentets kompromiss från februari, där en rad områden undantogs från förslaget. Dessutom slogs det fast att arbetsrätten inte skulle påverkas av direktivet.

Inför ledamöterna i EU-parlamentet förklarade Charlie McCreevy, kommissionär med ansvar för EU:s inre marknad, att kommissionen har gått parlamentet till mötes. Det innebär bland annat att den så kallade ursprungslandsprincipen har strukits ur direktivet och ersatts med en allmän formulering om "frihet att tillhandahålla tjänster".

Direktivet kommer heller inte att omfatta alla de områden som det ursprungligen var tänkt, också det en eftergift till parlamentet. Bland annat undantas offentlig och privat sjukvård, sociala tjänster, bemanningsföretag samt spel och lotterier. Inte heller arbetsrätten kommer att omfattas av direktivet.

På ett par punkter skiljer sig dock kommissionens nya förslag från parlamentets kompromiss. Kommissionen vill exempelvis att tjänstedirektivet ska omfatta också juridiska tjänster. Däremot vill man inte, till skillnad från parlamentet, att lagstiftning som rör konsumentskydd ska ha företräde framför tjänstedirektivet.

När den ansvarige kommissionären Charlie

McCreevy presenterade förslaget var han ganska optimistisk om att den fortsatta behandlingen genom EU:s institutioner kan gå relativt snabbt, och han hoppades på en överenskommelse i slutet av året. Första ska dock både ministerrådet, där ansvariga ministrar från alla medlemsländer sitter, och EU-parlamentet behandla fråga. Det kommer inte att bli helt friktionsfritt. Många av EU:s nya medlemsländer samt Storbritannien har krävt en återgång i riktning mot det mer marknadsliberala ursprungsförslaget.

I början av april presenterade kommissionen också nya riktlinjer för EU-ländernas tillämpning av det så kallade utstationeringsdirektivet. Det var det direktivet som förra vintern var föremål för Vaxholmskonflikten, då svenska fackförbund försatte ett skolbygge som använde lettisk arbetskraft i blockad.

Efter det att alla hänvisningar till arbetsrätten nu har plockats bort ur tjänstedirektivet, ska dessa frågor regleras i utstationeringsdirektivet. Där sägs att det är värdlandets regler som ska gälla, när arbetare från ett EU-land är tillfälligt stationerade i ett annat EU-land.

"De reglerna får dock inte utnyttjas för att godtyckligt begränsa rätten att utföra tjänster i andra länder. Vi ska kontrollera att så inte sker och använda våra rättsliga instrument för att länderna ska leva upp till det kravet", sade Vladimir Spidla, kommissionär med ansvar för arbetsmarknad, vid en presskonferens.

Vad det betyder konkret framgår av att Charlie McCreevy anser att den svenska hanteringen av konflikten mellan fackförbundet Byggnads och de lettiska byggnadsarbetarna i Vaxholm var ett brott mot EU:s fördrag.

"Det handlar om den fria rörligheten, och det finns även frågor kring utstationeringsdirektivet", sade McCreevy när han i början av oktober förra året besökte Stockholm.

Löntagare från ett EU-land som tillfälligt

arbetar i ett annat EU-land har enligt utstationeringsdirektivet rätt till minst de miniminivåer för löner och andra arbetsvillkor som gäller för värdlandets löntagare. Men hur avgör man vad det innebär i Sverige som, till skillnad från de flesta andra länder i EU, inte har lagstadgade minimilöner?

Som mest kan man lägga sig på lägsta löner i kollektivavtalen. Stridsåtgärderna i Vaxholm syftade till genomsnittslön. EU-kommissionens nya förslag till tjänstedirektiv är därför inget värn för de svenska kollektivavtalen utan banar väg för lönedumpning typ Vaxholm. Eller Malmö där byggbolaget NCC vid Citytunnelsbygget har anlitat ett fyrtiotal polska arbetare som jobbar på byggavtalets miniminivå – en hundralapp i timmen. Snittlönen för svenska byggjobbare ligger runt 150 kronor i timmen med ackord.

EPP vill fortsätta ratificering av konstitutionen

Ratificeringen av EU-konstitutionen bör återupptas. Det enades Europas kristdemokratiska och konservativa partier (EPP) om vid sin kongress i Rom. Det alleuropeiska partiet är Europas största och det utgör också den största partigruppen i EU-parlamentet.

I det manifest som antogs heter det att EU:s nuvarande "politiska problem och institutionella svagheter [...] kommer att bestå och växa" om inte konstitutionen kan träda i kraft. Där sägs också att ratificeringen av fördraget bör fortsätta "efter den nuvarande tankepausen".

Tankepausen utlystes i juni 2005, efter det att väljarna i Frankrike och Holland i folkomröstningar avvisade konstitutionen.

Vid EU-toppmötet i juni ska stats- och regeringscheferna fatta beslut om frågans fortsatta hantering.

Bulgariens och Rumäniens EU-inträde öppen fråga

Det är fortfarande en öppen fråga huruvida Bulgarien och Rumänien kan bli EU-medlemmar den 1 januari 2007. Det sade EU:s utvidgningskommissionär Olli Rehn när han den 4 april informerade EU-parlamentets utrikesutskott om kommissionens inställning i frågan.

"För båda länderna är det allttjämt möjligt att bli medlemmar 2007, men det kräver att man genomför ytterligare reformer", sade Rehn i sitt tal enligt AFP.

I mitten av maj ska kommissionen lämna sin slutliga rekommendation när det gäller Bulgarien och Rumänien. Från EU:s sida har man gjort klart att EU-inträdet kan komma att skjutas upp till den 1 januari 2008, om länderna inte uppfyller EU:s villkor för medlemskap. Till utrikesutskottet antydde Rehn dock att ett beslut om att uppskjuta EU-inträdet bara är aktuellt "i händelse av stora problem".

Kommissionens främsta kritik mot de båda länderna gäller den allttjämt utbredda korruptionen och behandlingen av folkminoriteter, i synnerhet romerna.

EU vill ha inre marknad för försvarsmateriel

EU-kommissionen inledde den 3 april en så kallad offentlig konsultation i frågan om att åstadkomma en gemensam marknad för den europeiska försvarsindustrin. Enligt kommissionen finns det allttjämt många hinder i medlemsländerna som hindrar en fungerande inre marknad på försvarsmateriel.

"En fri marknad för försvarsmateriel skulle simulera ekonomin och öka den europeiska försvarsindustrins konkurrenskraft", sade industrikommissionär Günther Verheugen, vid en presskonferens i Bryssel. Konsultationen innebär att kommissionen vill få in synpunkter i frågan från såväl experter som alla andra intresserade. Syftet är att kommissionen ska kunna lägga fram ett konkret förslag i slutet av året.

EU-länder följer inte miljökrav

EU-kommissionen har inlett rättsliga processer mot flera medlemsländer för att de inte följer unionens lagstiftning när det gäller klimatförändringen. Cypern, Luxemburg, Malta, Polen, Ungern och Österrike ges en sista varning för att de inte har rapporterat vilka åtgärder de har vidtagit för att minska utsläppen av växthusgaser. "EU har åtagit sig att bekämpa klimat-

förändringen. Det kräver att vi också uppfyller kraven på rapporteringsskyldighet. Jag uppmanar medlemsländerna att snarast åtgärda bristerna", sade miljökommissionär Stavros Dimas vid en presskonferens den 5 april. Samtidigt ges Italien, Luxemburg, Spanien och Tyskland en första varning för att inte i tid ha lämnat information i frågan om handel med utsläppsrätter.

EU återupptar samtal med Serbien

EU har återupptagit samtalen med Serbien och har gett den serbiska regeringen ytterligare en månad för att gripa den för folkmord misstänkte generalen Ratko Mladic. EU har tidigare hotat att avbryta förhandlingarna, men har nu av den serbiske premiärministern Vojislav Kostunica fått löfte om att Mladic ska ha överlämnats till FN:s krigsförbrytartribunal före den 30 april.

EU:s förhandlingar med Serbien-Montenegro inleddes i oktober och den 5 april hölls en andra samtalsomgång. Den fria rörligheten för arbetskraft var en av de frågor som då diskuterades. Samtalen mellan EU och Serbien syftar till att få till stånd ett stabiliserings- och associationsavtal, det första steget på vägen mot ett eventuellt EU-medlemskap.

"Det viktigaste som nu måste göras hänger på oss. Huruvida förhandlingarna kan fortsätta beror på om de återstående efterlysta lämnas över till tribunalen i Haag", sade Serbiens utrikesminister Vuk Draskovic efter mötet, rapporterar AFP.

Uppgörelse om EU:s långtidsbudget klar

EU-parlamentet, medlemsländerna och EU-kommissionen har enats om unionens kommande långtidsbudget. Uppgörelsen innebär att ytterligare fyra miljarder euro (38 miljarder kronor) tillförs den budget omfattande drygt 862 miljarder euro (8.057 miljarder kronor) som EU:s stats- och regeringschefer kom överens om vid toppmötet i december förra året.

De extra fyra miljarderna kommer framför allt att satsas på EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, studentutbytesprogrammet Erasmus och infrastrukturprogrammet Trans-European Networks (TENS). Parlamentet hade ursprungligen krävt att budgeten skulle förstärkas med 12 miljarder euro (drygt 112 miljarder kronor). Uppgörelsen innebär ett slut på den snart årslånga striden om EU:s budget för perioden 2007-2013. Vid toppmötet i juni 2005 orsakade frågan betydande konflikt

och något beslut kunde inte fattas. Enligt beslutet vid toppmötet ska budgeten ses över år 2008, då fler länder (däribland Sverige) vill driva fram en nedskärning av jordbruksstödet till förmån för "ekonomisk modernisering".

EU fryser bistånd till Palestina

EU-kommissionen har beslutat att tillfälligt frysa all utbetalning av bistånd till den Hamas-ledda palestinska myndigheten. Anledningen är den terroriststämplade Hamas vägran att hörsamma EU:s krav för fortsatt bistånd: att erkänna Israel, att inte använda våld och att acceptera ingångna fredsavtal.

Enligt kommissionens taleskvinna, Emma Udwin, är beslutet en följd av att man har intagit en "maximalt försiktig" hållning i frågan. Den tillfälliga fryssningen av biståndet omfattar alla direkt hjälp till den palestinska regeringen och till offentligt anställdas löner. Däremot berörs inte humanitär hjälp som kanaliseras via internationella - och frivilligorganisationer.

"Sverige måste våga ta fajten i EU"

Nischa Besara, krönikör i oberoende socialdemokratiska Aftonbladet, kritiserar förslaget från EU:s sex största länder (G6) att införa ett så kallat integrationskontrakt för nyinflyttade i EU. Bortsett från kunskaps-test i språk ska förslaget även innehålla en försäkran om att den nyanlände ska "acceptera västerländska värderingar och integreras i värdlandet". Besara menar att kontraktet "cementerar" känslan av ett "vi - och - dem" samt att det "visar på en föråldrad syn på medborgare" i en tid när många EU-länder är i behov av arbetskraftsinvandring. "Sverige måste undvika att sjunka in i en populistisk kravretorik likt G6. Och våga ta fajten i EU", skriver Besara.

Finland närmare ratificering av EU-konstitutionen

En betydande majoritet i Finlands riksdag förefaller beredd att ratificera EU-konstitutionen. Det står klart sedan nu också den socialdemokratiska riksdagsgruppen har sagt sig acceptera regeringens planer för att få fördraget godkänt, rapporterar Hufvudstadsbladet.

Såväl centerns riksdagsgrupp som svenska riksdagsgruppen har tidigare förordat ratificering, liksom det oppositionella samlingspartiet. Vänsterförbundet och de gröna väntas reservera sig, medan kristdemokraterna och sannfinnarna kommer att säga nej.

**NYHETER OM EU UTGES MÅNATLIGEN AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: EVA-BRITT SVENSSON.
REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. ADRESS: RONDVÄGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST:
GOSTA.TORSTENSSON@COMHEM.SE. PRENUMERATION: ENSKILDA 60 KR/12 NR. ORGANISATIONER M.M. 120 KR/12 NR. DISTRIBUTION:
FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU, HEURLINS PLATS 11, 413 01 GÖTEBORG. TFN. 031-701 01 77. E-POST: FNEU@ALGOTELLET.SE.**